

B R E G N B J E R G N Y T

Nr. 1

Marts 1992

22. årg.

Kom det rigtige på skærmen!?

EDB i undervisningen

EDB i maskinskrivning

Lizzi
Møller

I maskinskrivning har vi brugt skrivemaskiner, der havde en del år "på bagen", og efterhånden var de godt slidte. Vi havde da valget: at købe elektriske skrivemaskiner eller PC'ere. Fra undervisningsministeriet blev vi rådet til at købe PC'ere, da de mente, at det var der, fremtiden lå.

For to år siden startede det første hold maskinskrivningselever på PC'erne. De var meget glade. For det første skulle de ikke bruge så mange kræfter på at trykke tasterne i bund, og for det andet gik det meget hurtigere med at skrive.

Hvis de lavede en fejl, skulle de ikke som før i gang med korrekturpapir for at rette fejlen. Nu skulle de bare trykke på en tast, så blev fejlen slettet, og når deres produkt blev udskrevet på printer, kunne man overhovedet ikke se de rettelser, der var blevet foretaget. Teksten stod nydeligt på papiret.

Når vi skriver på PC'erne, lærer eleverne også lidt tekstbehandling. De lærer ordafdelings- og stavetrolfunktionerne at kende, således at når de har skrevet et dokument, kan de meget hurtigt løbe det igennem, og få fejlene rettet inden udprintningen. Dog kan maskinen ikke slå ned på syntaksfejl. Desuden lærer eleverne at indstille tabulatoren, gemme og hente en tekst samt udprintning.

Vagn Sørensen

I december 1989 blev der til Bregnbjergskolen indkøbt 16 edb-maskiner til brug i undervisningen. Indkøbet skyldtes, at der fra undervisningsministeriet blev udsendt forskellige vejledninger omkring brugen af edb i undervisningen samtidig med, at skolens skrivemaskiner, som blev brugt i faget maskinskrivning, var kraftigt nedslidte.

Såvel skolebestyrelsen som pædagogisk råd fandt det mest hensigtsmæssigt at investere i edb-maskiner frem for at indkøbe nye skrivemaskiner, og det har da også vist sig at være en fornuftig afgørelse.

Maskinerne bliver brugt i mange fag og i alle klasser fra børnehaveklassen til 10. klasse, og der er sjældent ledige timer i edb-lokalet.

For at give et indtryk af nogle af de erfaringer der er gjort i den forløbne tid, har redaktionen bedt en klasselærer, en specialundervisningslærer og en maskinskrivningslærer redegøre for personlige erfaringer med brugen af edb i undervisningen.

Andet år med maskinskrivning bliver tekstbehandlingen udvidet til også at omfatte kolonneopstillinger, søge i en tekst samt blokfunktionerne.

Alt i alt er eleverne meget glade for PC'erne, da de lærer det hurtigt, og resultatet fremtræder altid i en pæn form.

I eksamenssituationen kan vi lærere godt blive nervøse. Tænk, hvis der pludselig sker et strømsvigt, eller hvis teknikken svigter. Hvis der sker sådanne uforudsete ting, må eleverne gå op til prøven umiddelbart efter, at fejlene er rettet, dog skal undervisningsministeriet underrettes herom.

I maskinskrivning skal eleverne være indstillet på, at det kun er deres egen indsats, der tæller, og at det er øvelse og atter øvelse, der her giver et flot eksamensresultat.

EDB i danskundervisning

Grete
Paarup-Petersen

Jeg har brugt Papyrus-programmet flere gange. Første gang var i december 1990, hvor vi brugte det i forbindelse med juleværksteder i 6.a.

Klassen var delt i 4 grupper á 4 elever. Første gruppe skulle i fællesskab finde en god overskrift og udtænke første afsnit til en julehistorie - men på en sådan måde, at der kunne ligge flere muligheder gemt i den. De skiftedes til at skrive på maskinen, og første afsnit blev kopieret i 4 eksemplarer. Næste gruppe fik hver et første af-

snit, som de fortsatte på og så fremdeles, indtil alle havde skrevet. Vi fik derved fire meget forskellige julehistorier ud af samme oplæg.

I december 1991 ville nu 7.a gerne gentage succesen, men denne gang gjorde vi det på en lidt anden måde: Jeg gav dem historiens overskrift, hvorefter de startede på fire parallelle historier, hvor afsnittene hver gang blev gemt på disketter. Nye grupper fik udleveret tilfældige disketter, så de kunne altså ikke vælge, hvis historie de ville fortsætte på. Når foregående afsnit var hentet frem på maskinen, skulle man først rette fejl og sætte kommaer, hvor "formanden" måtte have glemt det.

Derefter skrev man så sit eget afsnit. Til sidst rettede 1. gruppe 4. gruppes afsnit. Igen fik vi fire meget forskellige historier ud af det.

Det er en god arbejdsform, fordi man løbende kan rette, indsætte tegn, ord eller afsnit, og det bliver legalt at rette i andres arbejder.

EDB i specialundervisning

Ragnhild
Knudsen

Vi har i et års tid gjort brug af EDB som hjælpemiddel i specialundervisning.

Der er programmer til både dansk og matematik fra 1.-10. kl. samt indskolingsprogrammer.

Eleverne er glade for EDB og mange gør løsningen af en opgave til en konkurrence med sig selv. For at undgå fejl bliver arbejdstempoet sat ned, og derved bliver koncentrationen om opgaven større. Ærgrelsen over en fejl er stor og ret ofte hørlig.

Staveord og deling af ord er nogle af de grundlæggende elementer i vores arbejde. Eleven skriver ordene på PAPHYRUS (en mini-tekstbehandling). Eventuelle fejl rettes med det samme, og "teksten" skrives ud på printeren med en læsevenlig bogstavstørrelse. Arket sættes i elevmappen og eleven har sin egen staveordbog.

Alm. skrift: by sy si

PAPHYRUS: **by sy si**

Vi er meget glade for vores nye hjælpemidler og er opmærksomme på, at der fortsat laves nye programmer til specialundervisning.

V a g t s k i f t e

Efter 25 års arbejde som pedel ved BREGNBJERGSKOLEN går Povl Jensen den 1.4. på efterløn. - Povl Jensens 25 års jubilæum markeres ved en reception på skolen fredag den 3. april kl. 13.

Kjeld K. Jørgensen er ansat som pedel ved skolen pr. 1.4.

ForældreUGE

i UGE 11

H u s k forældreugen fra mandag den 9. marts til fredag den 13. marts.

V æ l g den dag, hvor du bedst kan, og besøg dit barn og dit barns klasse et par timer.

A. H. Kirkgaard Tove Lindvang

F Ø L P Å - F Ø L M E D - F Ø L F O R N A T U R E N

3.a og 3.b deltager i år i et miljøundervisningsprojekt, udarbejdet af Dansk Ornitologisk Forening, Sønderjylland.

Projektet går ud på, at årets biologiundervisning foregår i Fredskoven, hvor eleverne har "adopteret" et område.

Gitte Andersen fra Naturskolen i Tørning fungerer som vejleder/gæstelærer og deltager derfor i en del af timerne.

Projektet har her i Sønderjylland været så stor succes, at det nu bliver tilbudt til 3.-4. årgang i resten af landet - og vi har planer om at fortsætte med dette arbejde i 4. klasse.

Pluk fra elevernes naturdagbøger:

Torsdag den 12.9.1991.

Vi var ude for at adoptere et stykke skov --- (Ole)

-- og vi havde Gitte fra Tørning Mølle med, og hun fortalte om de mange træer --- (Rikke)

-- vi spiste brændenælder, og så fandt vi to sommerfuglelarver. Vi gik hen til et træ med hul i. (Kenneth)

-- Vi så også et træ med hul i. Der var også en historie. Det var noget med, hvis man havde et sygt barn, så puttede man det igennem så blev det rask næste dag. (Thomas D)

-- så skulle vi finde et træ, som vi sagde, var vores træ. Vores træ var en ædelgran. (Susanne)

-- det første, vi snakkede om, var et egetræ, og der fandt jeg en larve, og den var tyk, og den havde spist et halvt blad. Bagefter spiste vi brændenælder, og det smagte godt. -- bagefter fik vi et træ, og vores var en ahorn. (Lars H.)

-- Vi gik og kiggede efter vores træ. Da vi havde fundet det, skulle vi finde ud af, hvilken slags det var. Det var et rønnebærtræ. (Nana)

-- vi fandt meget affald, som vi puttede i en pose. (Gitte)

torsdag den 19.9.1991

I dag var vi i skoven igen. Vi skulle over til vores træ. Der var brændenælder 23 cm fra træet -- og ovre ved stinksvampene var der en orange skovsnegl, den var tyk og fed. (Anders)

-- Ved vores træ var der en brændenælde, der var 2 meter høj, og der var et myrehul syv fod væk og lidt væk var det et spindelvæv med en stor korsedderkop i. (Lars H.)

-- Vi studerede rundt om vores træ, og der var mange brændenælder. Der var en, som var 2 m høj. (Gitte)

-- Vi fandt noget, der lignede en myretue. Jeg prøvede at tage noget af grannålene, og der var masser af dyr, der kravlede. Der var flest bænkebidere og edderkopper. (Kiki)

-- Vi var ude ved vores træ. Vi kiggede på barken og målte, hvor tyk stammen var. Vi skulle bruge 7 hænder for at nå rundt om den. Vi kunne næsten ikke se himlen, for bladene sad tæt sammen. (Christian)

-- Vi så på barken. Den var grøn og hvid. Og så så vi os omkring. Der var mange fugle, der sang i forhold til sidste gang. Da larvede vi for meget. (Janni)

-- Vi prøvede at tage noget af barken og på et af stykkerne var der et sort dyr med en brun tyk streg om maven, og så var der nogle tusindben og larver. Brombærerne stak meget, og et blad var fem blade. (Claus T)

Tirsdag den 24.9.1991

Vi var ude i den store skolegård, og så fangede vi spindelvæv. Først sprøjtede vi vand på, og bagefter puttete vi kartoffelmel på, og så fangede vi edderkoppespindet på et sort papir, og til sidst sprøjtede vi lak på. (Sussanne)

-- Vi fik et spind på sort papir. Det var flot. Edderkoppen havde otte ben -- (Heidi)

Torsdag den 26.9.1991

Vi var ude i skoven, og det regnede. Vi så modne brombær, og de smagte godt. Der var også forældre med. Brændenælden var 1 m 90 cm. Det blev ved med at regne, og vi var våde, da vi kom hjem. Brændenælden var højere end Tove, for Kirkgaard målte den. (Lene)

-- Vi kunne lugte nogle svampe, som man kunne lugte på 100 m's afstand. De hed stinksvamp. (Thomas N)

-- Da vi var kommet ind i skoven, så vi nogle støvsvampe. Dem kunne man spise og nogen af os ville gerne smage dem, - og hjemad så vi en skovsnegl, der var ved at spise en svamp - (Naja)

Torsdag den 3.10.1991

Vi skulle ud at fælde træer, men vi skulle først have sikkerheds-hjelm på, Gitte skulle have noget specielt sikkerhedstøj på, fordi hun skulle save med motorsav -- (Lars H.)

-- De der havde cykelhjelm med, skulle tage den med, for Gitte havde ikke skovarbejderhelme nok. Så viste hun os støvlerne, hun skulle have på. Der var jern i spidsen. (Nana)

-- Vi skulle save med en bøjlesav. Så gik vi ud i skoven. Vi fik alle sammen lov til at prøve ridsestokken. (Dorthe)

-- Så blev der valgt en skovfoged, og det blev Thomas, der blev det, og Vivi fra min klasse blev læge, hvis nu der skulle ske noget. (Susanne)

-- Da vi var ude ved træerne, lagde vi vores mad og Gitte fortalte, hvordan man bestemmer, hvor træet skal falde hen. Først finder man en gren. Grenen lægger man i den retning, hvor træet skal falde hen, og så laver man et forhak på denne måde: Man saver lige ind i træet, og så skrår ned bagefter, så skal man save lige ind på den anden side -- (Ole)

-- Hun fortalte, hvordan man skal fælde et træ, og vi hørte godt efter. Hun fældede et træ, og det var spændende. (Heidi)

-- og vi fik at vide, at så mange ringe der var, så mange år var træet. Bagefter bar vi det over på den anden side af vejen. (Michael)

-- Vi bar træet hen i en bunke og så skulle vi spise, og jeg sad og nød maden og den friske luft. (Grete)

Torsdag den 10.10.1991

Gitte kom ind i klassen, og da vi gik ud i skoven, mødte vi Nørup og hans folk. De viste os, hvordan vi skulle gøre. (Signe)

-- Vi var ude og plante træer i skoven. Vi plantede 4 træer. Træerne var 4 år, det var rødgran, vi plantede. (Kenneth)

-- Vi var i skoven. Vi skulle plante et træ hver. Vi gravede hul med en spade, og vi brugte pap, så træet ikke blev kvalt. Oven på papet lagde vi 10 cm flis. (Lars L.)

-- der blev plantet halvtreds træer i alt, og det synes jeg var meget, og Tove og fru Kirkgaard troede, at vi var trøtte allerede om en halv time, og det var vi slet ikke. (Bettina)

-- og så stod det så pænt. Det skulle blive til et juletræ. (Klaus S)

FRUGTBOD

PRISLISTE:

Milkshake:	rød og brun	5,00 kr.
Brød:	filur og skolebrød	2,50 kr.
Juice:	åble og appelsin	4,50 kr.
Ostehaps:		2,50 kr.
Cacao:	rød og blå	3,00 kr.
Yoghurt:	A-B-C og almindelig	3,00 kr.
Mælk:	let og sød	2,50 kr.

Om frugtboden:

Vi har i år forsøgt at forbedre vores udvalg. Vi begyndte med milkshake, rød og brun, senere for en kort bemærkning kom de gule milkshake også med. I slutningen af 1991 indførte vi så A-B-C yoghurt-en. Det blev en kæmpe succes.

I øjeblikket arbejder vi på at starte med en ny müsli-yoghurt, og vi håber snart at kunne tilbyde denne.

Foreløbig tak for god handel!!!

Vi ses i frugtboden

ELEVRÅDET

Mini-elevråd

Sidste skoleår snakkede elevrådet om, at det ville være en god idé at få de mindre elever med ind i elevrådsarbejdet. Vi blev enige om at oprette et mini-elevråd for bhkl.-4. årgang.

Før oprettelsen af mini-elevrådet havde vi en elevrådsrepræsentant rundt for at besøge klasserne. Han fortalte om, hvad et mini-elevråd er, og hvad det kan bruges til.

Efter sommerferien valgte 1.-4. årgang en mini-elevrådsrepræsentant. Grunden til, at børnehaveklasserne ikke valgte nogen repræsentant, er, at de ønskede at lære hinanden at kende, før de begyndte at vælge en, der skulle sidde i mini-elevrådet for dem.

De valgte repræsentanter blev indkaldt til et møde af elevrådets mini-elevrådsudvalg. Efter et kort kursus afholdt af udvalget, blev der valgt en formand og en næstformand.

Der har været afholdt flere mini-elevrådsmøder, hvor de blandt andet har været beskæftiget med:

- 4. årgangs steder at holde frikvarter.
- frugtboden.

Mini-elevrådet arbejder godt, og vi håber, de oplever elevrådsarbejdet som noget interessant.

Jesper Nissen
kasserer
10.c

BREGNBJERGSKOLENS JUBILÆUMSFOND AF 1989

Som det vil være de fleste bekendt, blev der i forbindelse med jubilæumsfestlighederne i 1989 oprettet en fond med det formål at fremme det gode miljø på BREGNBJERGSKOLEN. - Hvert år i december måned uddeles halvdelen af fondens overskud.

Fondens bestyrelse (en forældrerepræsentant, en lærerrepræsentant, to elevrepræsentanter og skoleinspektøren) besluttede i december 1990 at bruge de ca. 500 kr., der var til rådighed, til at give en erkendtlighed til en gruppe af skolens elever, der i idrætslig sammenhæng havde markeret sig positivt på forskellige måder. - December-uddelingen i 1991 blev anvendt dels til at indkøbe nogle spil, som eleverne kan bruge i frikvarterer, dels til en kontant pengegave (et legat) til en elev, der i særlig grad har været aktiv i elevrådssammenhæng til gavn for skolens elever.

Fondens kapital er på ca. kr. 10.000 kr. Bestyrelsen har bl.a. ved salg af julekort og ved at opstille en bod i forbindelse med VOJENS HØTTE forsøgt at øge kapitalen. - Det er planen inden for den nærmeste fremtid at indbyde skolens FORÆLDRE RÅD til at indgå i planlægningen af et arrangement, der formentlig kan afvikles i løbet af efteråret - naturligvis med det klare formål at skaffe penge til fonden.

Fonden modtager i øvrigt altid med glæde små og større tilskud!

Adresse: BREGNBJERGSKOLENS JUBILÆUMSFOND AF 1989
Bregnbjergskolen
6500 Vojens

Girokonto: 3 70 69 66.

/JPS

SSP - aften

Den 27.1.1992 var alle 6. klasser med forældre indbudt til SSP-aften.

SSP står for Samarbejde mellem SKOLE, SOCIALE MYNDIGHEDER OG POLITI, og dette samarbejde har som formål at forebygge kriminalitet blandt børn og unge.

Vi blev budt velkommen af lærer Kirsten Jensen, som præsenterede os for et panel bestående af Torben Dahlgård fra Kvickly, Herluf Ruge fra politiet og Jonna Petersen fra undervisnings- og socialforvaltningen.

Aftenens hovedemne var butikstyveri, hvorfor man startede med et indlæg fra uddeleren, idet det jo bl.a. er i Kvickly, tyverierne sker.

Torben Dahlgård indledte med at fortælle, at børn kan starte allerede i 4 års alderen, og at butikstyre i øvrigt kan være folk i alle aldre.

Børn stjæler hovedsageligt slik, ældre mennesker helsemedicin og batterier (dem kan man jo altid forære børnebørnene), mens den øvrige aldersgruppe kan stjæle hvad som helst.

Årsagen til tyveriet blev angivet som mange forskellige, dog aldrig på grund af direkte nød. Det viser sig nemlig, at folk som regel altid har penge på sig og tilbyder at betale varen for at slippe for videre forløb. Dette kan imidlertid ikke lade sig gøre. Alle tyverier bliver anmeldt til politiet.

Børn angiver ofte årsagen som spænding - der er sport i det! Nogle fortæller, at de er blevet truet til det af ældre kammerater.

Hvis børn bliver afsløret i butikstyre, bliver der foruden politiet også sendt bud efter forældrene. Desuden (ellers?) vil der være en person fra de sociale myndigheder for at sikre, at barnet ikke lider overlast under afhøringen.

Så var det Herluf Ruges tur. Han indledte med at minde os om, at det altså er forældrenes børn, og at det altså er forældrenes pligt at sørge for at opdrage dem og tage sig af dem!

Hvis et barn var så "heldigt" at blive taget i tyveri, og man havde afhørt det, ville man gerne fra politiets side have en samtale med forældrene, men her mødte man vidt forskellige reaktioner.

Nogle nægtede at tro, at episoden overhovedet havde fundet sted! Andre så nærmest ud, som om de var parate til at rive barnet i småstykker. Men heldigvis var der mange, der var parate til at tage en snak omkring problemet og var indstillet på at få det løst, så det ikke gentog sig.

Herluf Ruge mente, at de fleste børn begik kriminalitet, fordi de gik og kedede sig. Forældrene var begge fuldt beskæftigede med deres arbejde og havde i deres fritid ikke "TID" til at tale med og høre på børnene eller i øvrigt tage sig af dem. Hvis børnene altid løb panden mod en mur derhjemme, blev det let til, at man "hang" rundt om i byen, og så skulle der altså bare ske noget.

Ligeledes mente Herluf Ruge også, at børn som oftest har glæde af at gå til forskellige aktiviteter i deres fritid - men her var det altså også vigtigt, at forældrene viste interesse og fulgte med "på sidelinien".

I øvrigt blev det kraftigt pointeret, at forældrenes adfærd og gode eksempel er den bedste lærdom for børnene.

Til slut hørte vi Jonna Petersen. Jonna Petersens opgave er at hjælpe og støtte familier med børn, når der er problemer, f.eks. i forbindelse med kriminalitet.

Ikke helt sjældent blev hun ringet op af børn, der havde det dårligt derhjemme og gerne ville have hjælp. Som regel bad disse børn om, at forældrene endelig ikke måtte vide noget om opringen. Dette kunne dog ikke lade sig gøre, idet Jonna Petersen har pligt til at kontakte forældrene og derefter forhåbentlig yde hjælp til familien.

Jonna Petersen mente forøvrigt ligesom Herluf Ruge, at det er vigtigt at tage sig meget af vore børn og foretage sig meget sammen med dem. Disse aktiviteter kan dog ikke puttes ind i kalenderen med fastsatte dage og tidspunkt, men må være når børnene har tid, lyst og behov.

Hvis problemerne i et hjem er virkeligt store, bliver barnet tvangsfjernet. Dette sker dog kun sjældent, måske for sjældent?

Jonna Petersen fortalte også et par "historier fra det virkelige liv", som optog børnene meget.

Der var mulighed for at stille spørgsmål til de 3 i panelet.

Alt i alt var det en indholdsrig aften, som nok gav stof til eftertanke hos såvel børn som voksne.

Forældre
Familien B. B. Jensen
6.b

Besøg af en MISBRUGER

Mit og andre unges indtryk af tidligere narkoman:
KURT THYGESSEN

Kurt Thygesen gjorde et enormt indtryk på mig. Han fortalte på en måde, som fangede én, og man lyttede virkelig efter, hvad han havde at sige.

Han fortalte om sin barndom, hvor hans familie egentlig ikke var socialt dårligt stillet (som så mange andre narkomaners).

Kurts problem var bare, at han stort set ikke kendte sin far, og hans mor gav ham lov til alt. Han kendte ingen grænser, og det var det, der påvirkede hans begyndende narko- og alkoholmisbrug. Da han senere kom mere og mere ind i miljøet og havde brug for mere narkotika for at få et større "sus", gik det helt galt. Han havde flere gange været på afvænningscentre, og det var gået fint, men fordi han kom ind og blev afvænnet, betyder det jo ikke, at verden forandrer sig. Når han kommer ud i det samme miljø og ikke er helt "clean", for han er stadig på Metadon, så ryger han lige på sprøjten igen.

Han stoppede sin narkotilværelse med "En kold tyrker", hvor han stoppede fra den ene dag til den anden. Det er det, der skal til, for ellers kommer man aldrig ud af det. Det kræver mod og en speciel styrke. Men så er man også ude af det.

Jeg har snakket med nogle andre unge mennesker, og de tror, han ikke er helt fri af det. De tror ikke, at selv om han er helt fri, at han kan færdes i det gamle miljø, snakke med andre narkomaner osv., uden at ryge noget hash engang imellem. Mange er i tvivl.

Jeg synes, det var en god ide at have sådan et foredrag for at advare unge mennesker, selv om alle siger: "Det sker ikke for mig!". Så pas alligevel på: man kan dø af det!!!

Susanne Lind
9. klasse

Forældreuge/lørdagsundervisning

I uge 11 har vi igen forældreuge på skolen, og her håber man naturligvis fra skolens side, at mange forældre vil tage sig tid til at komme forbi og følge deres børns undervisning på nærmeste hold.

Herved viser man sin interesse for skolen både over for sine børn og over for skolens personale.

I skolebestyrelsen er ideen om en lørdagsskoledag blevet drøftet. Herved vil man give forældre, der på grund af arbejde o.l. ikke har mulighed for at komme på skolen i den normale undervisningstid, lejlighed til at overvære undervisningen.

Ideen er blevet forelagt forældrerådet. Her fandt man imidlertid, at en lørdagsskoledag med efterfølgende mandagsfri vil medføre en række problemer for mange elever og forældre. Der blev bl.a. peget på jobs uden for skoletid, sportsaktiviteter i weekenden, pasningsproblemer om mandagen m.m.

Herefter har skolebestyrelsen besluttet indtil videre ikke at gennemføre et sådant arrangement, men i stedet opfordre til, at så mange som muligt kigger forbi i forældreugen.

Hans Struck

FORÅRSKONCERT

Bregnbjergskolens forårskoncert holdes

onsdag den 8. april 1992 kl. 19.30

i Bregnbjergskolens aula.

Fri entre. - Alle er velkomne.